

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»
Ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, д.и.т.,
профессор Сафарзода М.В.
« 20 » 05 сони 2026

ХУЛОСАИ

кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Диссертатсияи Ҳакимова Зарина Абдуалимовна дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавии роҳҳои ифодаи савол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ, аз рӯйи ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ дар кафедраи забонҳои хориҷии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ иҷро шудааст.

Дар чараёни омода намудани диссертатсия Ҳакимова Зарина унвонҷӯии кафедраи забонҳои хориҷӣ ба шумор мерафт.

Ҳакимова Зарина Абдуалимовна соли 2006 ба ихтисоси «Забони англисӣ»-и Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ дохил шуда, онро соли 2011 хатм намудааст.

Номбурда, бо фармони ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ аз 02.02.2019, №189 ба ҳайси унвонҷӯии кафедраи забонҳои хориҷии муассисаи мазкур қабул гардидааст.

Мавзӯи диссертатсия дар шӯрои олимони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ таърихи 28.09.2019, №2/3-7 тасдиқ шудааст. Ҳамзамон, қайд кардан бамаврид аст, ки бинобар сабаби бемории роҳбари илмӣ ва мутобиқ намудани номи мавзӯ ба муҳтавои диссертатсия санаи 28.06.2024, №11/3-6 номи диссертатсия таҷдид гардида, роҳбари илмӣ иваз карда шудааст.

Роҳбари илмии Ҳакимова Зарина Абдуалимовна доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи забоншиносии муқоисавӣ ва тарҷумашиносии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода Турсунов Фаёзҷон Мелибоевич мебошад.

Шаҳодатнома дар бораи супоридани имтиҳонҳои номзадӣ аз ҷониби «Таърих ва фалсафаи илм» санаи 04.03.2021 таҳти №22 аз ҷониби Донишқадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб, имтиҳонҳои ҳади ақали номзадӣ аз ҷониби «Забони олмонӣ» таҳти №30001/23-343 аз 25.09.2020 аз ҷониби Академияи миллии илмҳои

Тоҷикистон кафедраи забонҳои хориҷӣ ва имтиҳони номзадӣ (минимум) «Тахассусӣ» №56 аз 30.03.2026 аз ҷониби Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода дода шудааст.

Диссертатсияи Ҳакимова Зарина Абдуалимовна дар ҷаласаи кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавӣ аз 20-уми майи соли 2026, №10/5 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи наҷабии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавии роҳҳои ифодаи савол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» чунин хулоса қабул карда шуд:

Мавзӯи диссертатсияи Ҳакимова Зарина Абдуалимовна дар забоншиносии тоҷик мавзӯи мубрам буда, ҷамъоварӣ, тасниф ва таҳлилу таҳқиқи маҷмӯӣ, муқоисаву роҳҳои ифодаи савол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷумаро фаро гирифта, барои забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ аҳамиятнок ва саривақтӣ аст ва ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои он ба тартиби муқарраршудаи таълифи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ мутобиқат менамояд.

Мавзӯи диссертатсия ба «Самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмӣ-техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми сентябри соли 2020, таҳти №503 тасдиқ шудааст, мутобиқат дорад. Илова бар ин, ба маводди диссертатсия зимни пажӯҳиши мавзӯ ва масъалаҳои гуногуни забоншиносии муқоисавӣ ва маърифатӣ, фарҳангӣ, грамматикаи муқоисавӣ ва грамматикаи назариявӣ метавон таъкия кард. Масъалаҳои дар диссертатсия баррасишуда дар якҷанд самт қобили татбиқанд. Хулоса ва натиҷаҳои бадастовардаи муаллифро ҳангоми таълифи китобу дастурҳои забоншиносии муқоисавӣ, луғатшиносӣ ва луғатнигорӣ мавриди истифода қарор додан мумкин аст.

Мазмунӣ интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат мекунад. Ҳаҷми диссертатсия, коркарди нуқтаҳои асосии таҳқиқ дар шакли мақолаҳои илмӣ ва натиҷагириву хулосабарорихое, ки дар заминаи сарчашмаҳои илмӣ бадеии таҳқиқшуда муайян карда шудаанд, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқро собит менамоянд. Муҳтавои асосии диссертатсия дар маърузаву гузоришҳо, конференсия ва семинарҳои ҳамасолаи илмиву

назариявии ҳайати профессорон ва устодони кафедраи забонҳои хориҷии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ мавриди муҳокима ва баррасӣ қарор гирифтааст.

Саҳми шахсии доктарабони дарёфти дараҷаи илмиро дараҷаи дарки масъалаҳои дар диссертатсия баррасишуда, натиҷаҳо ва хулосаҳои асосии қор, муқаррароти ба ҳимоя пешниҳодшуда ва мустақилона ифода шудани нуқтаи назари ӯ нисбат ба мавзӯи таҳқиқ таъкид мекунам. Саҳми фардии муаллиф дар ғирдоварӣ ва таҳқиқи маводди зарурӣ роҷеъ ба роҳҳои ифодаи савол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума ва дар ин замина, бо далелҳои муътамад муайян намудани мавқеи ин ғуруҳи воҳидҳои забонӣ дар забонҳои муқоисашаванда мушаххас мешавад.

Диссертатсияи Ҳакимова Зарина Абдуалимовна дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавии роҳҳои ифодаи савол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» ба ихтисоси интиҳобшуда пурра мувофиқат мекунад.

Мавзӯи диссертатсия «Таҳлили муқоисавии роҳҳои ифодаи савол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» ба шиносномаи ихтисосҳои илмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ мутобиқат менамояд.

Диссертатсияи Ҳакимова Зарина Абдуалимовна аз муқаддима, 3 боб, 8 зербоб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Вобаста ба мавзӯ ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 7 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, 5 мақола дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда интишор гардидааст, ки ҳаҷми умумии онҳо 2,3 ҷузъи ҷопиро ташкил медиҳад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

І. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

1. Ҳакимова, З.А. Баррасии сарчашмаҳои илмӣ оид ба паҷуҳиши роҳҳои ифодаи савол дар забони тоҷикӣ [Матн] /З.А. Ҳакимова// Паёми Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ. Бахши илмҳои таърих ва бостоншиносӣ, педагогика ва филология. – Кӯлоб, 2024. – №3 (36). – С. 280-287.

2. Ҳакимова, З.А., Турсунов, Ф.М. Ҷойгоҳи воҳидҳои забонӣ дар тарҷума [Матн] /З.А. Ҳакимова, Ф.М. Турсунов// Паёми Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷӣ Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода. Бахши илмҳои филология, педагогика ва таърих. – Душанбе, 2024. – №4 (56). – С. 153-159.
3. Ҳакимова, З.А. Воситаҳои нахвӣи ифодаи савол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ [Матн] /З.А. Ҳакимова// Паёми Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни. – Душанбе, 2025. – №4 (177). – С. 124-132.
4. Ҳакимова, З.А. Баррасии сарчашмаҳои илмӣ оид ба пажӯҳиши роҳҳои ифодаи савол дар забони тоҷикӣ [Матн] /З.А. Ҳакимова// «Фурӯғи илм». Маҷаллаи байналмилалии илмӣ КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. – Душанбе, 2025. – №3 (07). – С. 320-326.
5. Ҳакимова, З.А. Ҳиссаҳои саволӣ ва нидо ва нақши онҳо дар ифодаи савол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ [Матн] /З.А. Ҳакимова// Паёми Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷӣ Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода. Бахши илмҳои филология, педагогика ва таърих. – Душанбе, 2025. – №4 (60). – С. 228-234

II. Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар маҷмуаҳои дигар:

6. Ҳакимова, З.А. Мавқеи савол дар забоншиносии муқоисавӣ [Матн] /З.А. Ҳакимова// Маводди конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-назариявӣ таҳти унвони «Масъалаҳои мубрами омӯзиши забонҳои хориҷӣ дар шароити муосир». – Кӯлоб, 2024. – С. 97-100.
7. Ҳакимова, З.А. Саволҳои риторикӣ дар забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ [Матн] /З.А. Ҳакимова// Маводди конференсияи байналмилалӣ илмӣ-назариявӣ таҳти унвони «Масъалаҳои мубрами забоншиносии муқоисавӣ, тарҷумашиносӣ ва муоширати байнифарҳангӣ дар замони муосир». – Кӯлоб, 2025. – С. 94-97.

Ҷаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Ҳакимова Зарина Абдуалимовна дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавӣ роҳҳои ифодаи савол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ, аз рӯйи ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ қори таҳқиқи анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Ҳакимова Зарина Абдуалимовна дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавӣ роҳҳои ифодаи савол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз нигоҳи тарҷума» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади

илмҳои филологӣ, аз рӯйи ихтисоси 6.2.14. Забоншиносии типологӣ ва муқобилавӣ бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар шурои диссертатсионии дахлдор тавсия дода шавад.

Хулоса, дар ҷаласаи кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ санаи 20-уми майи соли 2026, №10/5 қабул гардидааст.

Иштирок доштанд: ҳамагӣ 19 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарafdор» – 19 нафар, «зид»- нест, «бетараф»- нест.

Раиси ҷаласа:

номзади илмҳои филологӣ, и.в. дотсент,
мудири кафедраи забоншиносӣ ва типологияи
муқоисавии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Давлатзода Файзиддин
Ҷамил

Котиби илмӣ ҷаласа: н.и.ф., и.в. дотсенти
кафедраи забоншиносӣ ва типологияи
муқоисавии ДДК ба номи А. Рӯдакӣ

Саидова Нилуфар
Абдулмачидовна

Имзоҳои Ф.Ҷ. Давлатзода ва Н.А. Саидоваро
тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
ДДК ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Давлатов Миралӣ
Абдусамадович